

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופטת בלה טולקובסקי, סג"נ

התובעת
פלונית
ע"י ב"כ עו"ד ע' מולסון

נגד

הנתבעת
מדינת ישראל - משרד הבריאות
ע"י ב"כ עו"ד א' זאואר

פסק דין

1

2

מבוא

3

1. מדובר בתביעה שעילתה התרשלות בביצוע הרדמה אפידורלית.

4

התובעת, ילידת 1980, אושפזה בבית חולים רמב"ם ביום 1.10.2017 לצורך לידת ביתה

5

השלישית בניתוח קיסרי מתוכנן. בתביעה נטען כי זריקת הרדמה אפידורלית שבוצעה לקראת

6

הניתוח הוחדרה במיקום גבוה מדי וכתוצאה מכך נגרמה לתובעת פגיעה קשה בחוט השדרה.

7

השתלשלות ההליכים בתביעה זו אינה אופיינית. כפי שיובהר בהמשך, שאלת האחריות אינה

8

שנויה עוד במחלוקת והדיון בשאלת הנזק מתמקד באמינות עדותה של התובעת שהתגלתה

9

כעדות בעייתית, לשון המעטה, והתוצאות הנובעות מכך.

10

למען שלמות הדיון, ראוי לעמוד על השתלשלות ההליכים - דבר דבור על אופניו.

11

12

השתלשלות ההליכים

13

2. בכתב התביעה נטען כי בשל החדרת זריקת ההרדמה במיקום גבוה מידי, התובעת חשה כאב עז

14

והליך ההרדמה נמשך חרף זעקות הכאב שלה. לאחר שההרדמה התפוגגה, התובעת חשה

15

כאבים בלתי נסבלים, נימול וזרמי חשמל ברגליה.

16

בבוקר שלמחרת הלידה בוצע ייעוץ נויורולוגי שבסיכומו נרשם: "בת 37, לאחר ניתוח קיסרי עם

17

הרדמה ספינלית מאתמול. בזמן ביצוע ההרדמה הספינלית התחילה לסבול מכאבים חזקים

18

באספקט האחורי של הירך השמאלי ורדימות ברגליים. מתלוננת על התקפי כאב חזקים (כל

19

15 שניות) שמתארת אותם כסוג של "התכווצויות" באספקט האחורי של הירך השמאלי,

20

כאבים בעוצה יותר קלה ברגל ימין.

21

ב MRI ע"ש גבי – נראית בצקת בקונוס המודולרי שמתמשכת עד לגובה D11 D10 ללא עדות

22

ברורה לדימום, הממצא חשוד במקום ראשון לאוטם של חוט השדרה לקורלציה קלינית.

23

המקרה נדון עם ד"ר טלמן - מדובר בבצקת של חוט השדרה מגובה D10 ומטה עם הבצקת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

- 1 הכי משמעותית בקונס מדולריס. לאור האנמנזה נראה שמדובר בפגיעה ישירה או היקפית
2 (פגיעה בכלי דם ספינליים) בחוט שדרה והמתבטאת בתסמונת נוירולוגית ספינלית מתאימה"
3 (עמ' 83 לתיק המוצגים של התובעת).
- 4 נוכח הממצאים האמורים, התובעת הועברה לטיפול נמרץ נוירוכירורגי תוך שנרשם שהיא
5 "אינה מגיבה למשככי כאבים מלבד מורפיום" (עמ' 86 בתיק המוצגים מטעם התובעת).
6
- 7 לאחר שחרורה מבי"ח רמב"ם, התובעת אושפזה במחלקת השיקום במרכז רפואי לגליל בנהריה
8 למשך כחודשיים וחצי שבמהלכם עברה תהליך שיקומי שכלל טיפול תרופתי וטיפול פסיכולוגי.
9 בהמשך, התובעת טופלה במרפאת כאב בבית חולים רמב"ם שם הומלץ על המשך טיפול תרופתי
10 לרבות נוגדי כאב אופיאטיים וטיפול בקנאביס רפואי.
11
- 12 3. התביעה הוגשה פחות משנה לאחר האירוע בצירוף חוות דעתו של פרופ' ארנון קרני, מומחה
13 בתחום הנוירולוגי שהעריך את נכותה של התובעת בשיעור של 100% בגין שיתוק של הגפיים
14 התחתונות וכאבים בשוקיים וברגליים.
- 15 זמן לא רב לאחר הגשת התביעה, התובעת ביקשה לתקן את כתב התביעה על דרך של צירוף
16 חוות דעת נוספות: חוות דעת של פרופ' יעקב גוזל, מומחה בתחום ההרדמה וחוות דעתו של ד"ר
17 אביטל פסט, מומחה בתחום השיקומי שהתייחס למצבה וצרכיה של התובעת.
18
- 19 4. הנתבעת הכחישה בכתב ההגנה את טענות התביעה ותמכה את טענותיה בחוות דעתו של ד"ר
20 ערן סגל, מומחה בתחום ההרדמה. בשאלת הנזק הוגשו חוות דעתה של פרופ' בלה גרוס,
21 מומחית בתחום הנוירולוגי שהעריכה את נכותה של התובעת בשיעור של 80% בגין חולשה בשתי
22 הרגליים לאחר הרדמה ספינלית וחוות דעתו של ד"ר לנגר, מומחה בתחום השיקומי.
23
- 24 5. הליך גישור שנוהל בין הצדדים לא צלח.
25
- 26 6. לאחר שהוגשו תצהירי עדות ראשית מטעם התובעת, הנתבעת הגישה בקשה להורות על הקדמת
27 עדותה של התובעת, זאת לאור מידע חדש שעלה מדו"ח חקירה שהוגש לעיוני במעטפה סגורה.
28 הנתבעת הוסיפה וביקשה לקיים דיון במעמד צד אחד, ככל שידרשו הבהרות נוספות.
29 כאמור בהחלטתי מיום 11.1.2021, לא ראיתי לקיים דיון במעמד צד אחד.
30 במסגרת הדיון במעמד הצדדים נדון, מחוץ לפרוטוקול, מתווה להמשך ההליכים ונקבע כי ככל
31 שלא יושג הסדר דיוני, יוגשו תצהירי עדות ראשית מטעם הנתבעת וסדרי שמיעת הראיות יקבעו
32 בהתאם (עמ' 9 לפרוטוקול ישיבת ק"מ מיום 24.1.2021).
33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלוגית נ' מדינת ישראל

1 7. ביום 18.2.2021 הנתבעת הודיעה שלא תטען בתיק זה בשאלת ההתרשלות. נוכח ההודעה
2 האמורה התיק נקבע לשמיעת ראיות בשאלת הנזק.

3
4 8. בדיון נשמעו עדויותיהם של התובעת ובעלה. כן הוגש דיסק הכולל סרטונים שמתעדים מעקבים
5 שבוצעו על-ידי חוקר מטעם הנתבעת בימים 14.7.2020 ו - 31.8.2020 (נ/1, להלן: "סרטוני
6 המעקב").

7
8 **עדותה של התובעת**

9 9. בתצהיר העדות הראשית שנחתם ביום 20.12.2020, התובעת פרטה בהרחבה רבה את מצבה
10 בעקבות הפגיעה בחוט השדרה וציינה שהיא סובלת מכאבים עזים בכל שעות היממה, אין לה
11 תחושה בכפות הרגליים, סובלת מתנועות לא רצוניות ברגליים, כפות הרגליים קרות כל הזמן,
12 מנומלות ורדומות, בכל כמה שניות סובלת מזרמי חשמל בכפות הרגליים שמרגישים כמו
13 שריפות ודקירות. הכאבים העצביים הנוראים קיימים גם בלילה. בבקרים התחושה היא שהגוף
14 משותק. נוטלת תרופות רבות וחזקות לשיכוך כאבים לרבות קנאביס רפואי ואופיאטים שהם
15 ממכרים כך שנוצרה תלות בתרופות. ניסיונות לגמילה מאופיאטים לא צלחו. עצם השימוש
16 בתרופות גורם לתופעות לוואי קשות, חולשה, הרגשת עילפון, עצבנות, קשיי שינה ודיכאון.
17 מעבירה את רוב שעות היום במיטה. כל פעולה ולו הקטנה ביותר דורשת מאמץ רב (סעיפים 43
18 - 58 בתצהיר).

19 התובעת הוסיפה וציינה כי לאור השיתוק ברגליים ולצורך ניסיונות הליכה, היא רכשה גרביים
20 מיוחדות ונעלים טרמיות וכי "**בשל תחושת הקור הקשה ברגלי, אני משתדלת לגרוב בכל רגע
21 שאני לא שוכבת במיטה, גרביים מיוחדות עבות וחמות לחימום רגלי**" (סעיף 76 בתצהיר).
22 נטל הטיפול בבית, בילדים ובה עצמה, נופל על בעלה ואימה שכן "**כל פעולה בסיסית הפכה
23 בלתי אפשרית**" (סעיף 80 בתצהיר). העזרה באה לידי ביטוי לא רק בטיפול בילדים ובתחזוקת
24 הבית אלא גם בעזרה אישית, בהגשת אוכל, במעברים בין שכיבה לישיבה, ברחצה והלבשה.
25 כתוצאה מהשיתוק הקשה וחוסר התחושה ברגליים היא מרותקת לכיסא גלגלים ונדרשת לרכב
26 מותאם. אין לה יכולת פיזית להיות לבד עם הילדים, היא לא יכולה לעשות איתם כמעט דבר,
27 אינה יכולה לאסוף אותם מהמסגרות החינוכיות, לטפל בהם, לבשל להם, לרדת איתם לגינה
28 או לקחת אותם לחוגים ולחברים (סעיפים 98 - 99 לתצהיר).

29
30 10. בחקירתה הנגדית, התובעת חזרה והעידה כי התיאור שמפורט בתצהיר העדות הראשית הוא
31 נכון ומשקף את מצבה הנוכחי. התובעת נשאלה למה התכוונה כשאמרה שהיא מסוגלת ללכת
32 רק "מספר צעדים" והשיבה:

33 **"ת. מרחק קצר. אני לא סופרת. בסביבות החצר של הבית שלי, בתוך הבית.
34 מרחקים קצרים. אין לי הליכה תפקודית. אני לא יכולה להכניס את הילדים**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 שלי לגן. אני לא יכולה ללוות אותם כמו כל אמא נורמלית לתוך הגן. לא יכולה
2 לעשות קניות בסופר, דברים שהייתי עושה לפני.
3 ש. כשאת מדברת על מרחקים קצרים, האם הכוונה למטר, שני מטר, עשרה
4 מטר?
5 ת. אני לא מדדתי. אני לא יוצאת מהסביבה של הבית שלי, לא יוצאת מהחצר
6 ולא מסוגלת ללכת ברחוב שלי, למרחק קצר לטיול עם הילדים שלי ברחוב...
7 אני הולכת עם מקל ארבע נקודות, עם תמיכה מלאה ברצפה, המקל מצד
8 שמאל, ברגל החלשה יותר" (עמ' 17 לפרוטוקול).

9
10 ובהמשך:
11 "אני מתנניידת כמה שיותר עם כסא גלגלים כי אין לי אפשרות ללכת מהבוקר עד
12 הלילה ללא הכיסא.
13 לשאלת בית המשפט מה אני עושה עם הילדים אחר הצהריים, אני משיבה שכשאני
14 מסוגלת לעשות כמה צעדים, בתוך הבית, אני כן אשב איתם בגינה ואראה את הבת
15 שלי מתנדנדת בנדנדה. אפילו סיפור זה משהו שאני לא מסוגלת לספר לילדים כי אני
16 בייסורים ובכאב. זה נהיה כבר קשה ומאתגר אותי נפשית". (עמ' 19 לפרוטוקול).

17
18 בתשובה לשאלת בית המשפט, מה היא מסוגלת לעשות ביום טוב שלה? התובעת השיבה:
19 "ת... אין באמת יום טוב שלי. זה מאוד כללי. אין באמת יום טוב. אבל ביום
20 שאני יכולה לקום בבוקר ולקחת פעם אחת את הילדים שלי לגן, כפי שקרה
21 פעם אחת, את חוזרת הביתה לכל הסשן של התרופות.

22
23 ובהמשך:
24 ת... ויום אחד נסעתי איתם כי רציתי להרגיש כמו אמא ונסעתי איתם
25 ולקחתי אותם לגן. זה עשה לי משהו טוב בלב. אחר כך כשהגעתי הביתה
26 זה ייסורים שלמים של שעות שאת צריכה לשכב במיטה חסרת יכולת. אין
27 משהו שאני יכולה לעשות באופן קבוע ביום טוב. הכי הרבה אני יכולה
28 לצאת לגינה, לראות את הצמחים שלי ולראות בזה נחמה.
29 ש. כשלקחת אותם לגן, רק הסעת אותם ולא הלכת איתם לתוך הגן?
30 ת. לא. אין לי יכולת לרדת ולהיכנס איתם לגן. זה כל כך משפיל.
31 ש. את בעצם השתמשת בכיסא הגלגלים, נסעת ברכב ומישהו בא לאסוף
32 אותם מהרכב לגן.
33 ת. הגננת שלהם עצמה תמיד כשאני צריכה ממנה משהו, אם זה במהלך היום
34 כאשר בעלי לא יכול לאסוף בזמן, אני איתה בקשר ישיר. באותו יום
35 רשמתי לה שאני מתכוונת להגיע. כולם יודעים אצלנו שאני לא מסוגלת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 לעשות שום דבר, אז היא באה ולקחה אותם מהרכב. קשה לי לראות את
2 הדבר הזה, את חוסר היכולת שלי לקחת אותם לגן, שזה משהו בסיסי.
3 הייתי רגילה לפני כן להיכנס איתם, לשבת, לספר להם סיפור. אלו חלומות
4 שלא אזכה לעשות שוב לצערי. באותו בוקר התקשרתי לגננת וסידרתי את
5 זה והיא באה ואספה אותם מהאוטו והם יורדים כמו שני סמרטוטים. זה
6 קרה ביום טוב אחד שהרגשתי. אבל זהו. ככה אם זה יום טוב זה רק גינה.
7 ברחוב אני לא יכולה ללכת. עד היום אני לא יכולה ללכת על שיפוע... (עמ'
8 19 - 20 לפרוטוקול).

11. כאן המקום לתאר את התמונה שעולה מסרטוני המעקב.

11 בסרטון המעקב מיום 14.7.2020 התובעת נצפתה מגיעה עם רכבה לגינת משחקים ב"פארק
12 החורשה", עם שלושת ילדיה. התובעת החזיקה מקל 4 נקודות בידה השמאלית ונעזרה בו באופן
13 חלקי כאשר בחלק מהזמן הלכה כשהיא מחזיקה את המקל באוויר ואינה נעזרת בו. התובעת
14 הלכה בגינה, בשטח שאינו מישורי ואינו מרוצף כשהיא נועלת כפכפי אצבע ללא גרביים.
15 הליכתה של התובעת נראית תקינה ואף נמרצת. התובעת החזיקה כוס בידה הימנית תוך כדי
16 הליכה, שוחחה בטלפון ולאחר מכן עזרה לביתה לעלות על צמיג - אומגה.
17 בסרטון המעקב מיום 31.8.2020 התובעת נצפתה יוצאת בנהיגה מהקיבוץ למשתלה. התובעת
18 נכנסה למשתלה עם שלושת ילדיה ונצפתה הולכת באופן תקין כאשר בחלק מהזמן לא נעזרה
19 במקל והלכה כשהמקל מוחזק באוויר. התובעת נצפתה מסתובבת במשתלה, מתכופפת, מרימה
20 עציץ וכל זאת כשהיא נועלת כפכפי אצבע ללא גרביים.

12. התובעת עומתה עם סרטוני המעקב שבהם היא נראית הולכת באופן תקין מבלי להיעזר במקל,
23 והעידה:

24 "ת. כל צעד שאני עושה אני מקבלת כאבים שלא נתפסים. כל צעד הוא שריפה.
25 לכל צעד יש מחיר. לכל צעד יש כמות אדירה של תרופות שלקחתי לפני כדי
26 לעשות את הצעד.

27 ש. האם יכול להיות מצב שבו את נראית הולכת מחוץ לחצר שלך, באופן תקין,
28 והרבה יותר ממספר צעדים.

29 ת. יכול להיות שהרגשתי יום אחד טוב והלכתי כמה צעדים. תקין זה לא תקין...
30 .... 99.9 אחוז מאז שיצאתי מבית החולים אני רק בבית שלי או בחצר.

31 ש. אני אומר לך שנסעת עם הילדים שלך למגרש משחקים שנמצא במעלות,
32 והסתובבת שם פרק זמן לא מבוטל, כשאת הולכת באופן תקין לחלוטין.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

- 1 ת. היה יום אחד שלקחתי אותם למעלות. זה אירוע מאוד נדיר. אחרי 4 שנים
2 רצייתי לתת להם יום אחד הרגשה טוב בלב שאני מסוגלת. השארתי את כסא
3 הגלגלים באוטו, הלכתי עם המקל שלי כמו אישה מבוגרת שהולכת כמה
4 צעדים. בקושי רב, עם כאב גדול, צורחת מבפנים מתוך כאב, כי אני לא
5 מסוגלת לשאת את הכאב הזה. את כל זה אני עושה למען הילדים שלי,
6 שפעם אחת תהיה להם הרגשה שאמא לרגע הייתה נורמלית, שיהיה להם
7 זיכרון אחד טוב מהילדות ולא יראו אותי רק בסבל שלי.
8 ש. למה לא סיפרת את זה לבית המשפט?
9 ת. זה אירוע מאוד נדיר, שלא קורה הרבה. זה אירוע נדיר.. (עמ' 21 לפרוטוקול).

10

11

ובהמשך:

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

"קודם כל מצלמים את מה שקרה באותו הזמן ולא מה שקרה לפני או את
כמות התרופות שאני לוקחת כדי שאוכל לעמוד ככה ולא מצלמים את מה
שאני עושה אחרי, את השעות שאני ישנה במיטה. גם הגוף לאחר כמה זמן
מתרגל לתרופות וצריך לעשות שינוי. לפעמים היכולות משתנות. את
התרופה שאני לוקחת בבוקר והיו תקופות שניסיתי לקחת את זה בערב כדי
שבבוקר אוכל להיות יותר פעילה ואוכל לעשות את הצעד הזה. אלו מצבים
נדירים. לכן לא ציינתי את המצבים האלה. אז היו לי שני ימים טובים
במהלך 4 השנים האלה. היה כל כך הרבה סבל. זו הצגה לילדים כדי שיראו
שהכול בסדר. אני אקח ערימה של תרופות כדי שתהיה להם תמונה
אופטימית. אני אשכב אחר כך במיטה.

ש. את כותבת בתצהיר על הרגישות הגדולה שיש לך ברגליים ועל כך שאת
חייבת לגרוב גרביים באופן קבוע. בשני הסרטונים את הולכת עם כפכפי
אצבע מפלסטיק וללא גרביים.

ת. ברגע שלוקחים את התרופות, התרופות מורידות את כל עוצמות הכאב וכל
הגירויים האלה. אני לא מסוגלת ללכת עם נעלי אצבע. זה מאוד קשה לי. זה
רק בייסורים. בריפוי בעיסוק לימדו אותי ללכת עם נעליים. הרוח עושה לי
כאב ברגליים" (עמ' 22 לפרוטוקול).

עדות בעלה של התובעת

13. בעלה של התובעת תאר בתצהירו את מצבה של התובעת בהתאמה לתיאור שמפורט בתצהירה
וציין שהוא נדרש לסייע בעבודות הבית ובטיפול בילדים. בחקירתו הנגדית הבעל העיד כי
בתקופת הקורונה הוא עבד כשלושה ימים בשבוע מהבית וכי "נכון לעכשיו אני עובד יום בשבוע
בטוח בבית ועוד יום חופש בשבוע אני משתדל לקחת כדי להיות יותר זמין" (עמ' 25

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלוגית נ' מדינת ישראל

1 לפרוטוקול). הבעל העיד שהוא מפזר את הילדים בבוקר למסגרות החינוכיות, עם זאת, בהמשך
2 עדותו אישר שבחלק מהימים גם התובעת לוקחת את הילדים לגן שכן "בתקופה האחרונה
3 כבר אין יכולת להכיל אותי בעבודה לא בשעות שלי ולכן היא נדרשת יותר לקחת ואנחנו
4 נערכים לזה והיא בהחלט מסייעת יותר" כך שהתובעת לוקחת את הילדים "בתקופה האחרונה
5 פעמיים לפחות בשבוע" (עמ' 25 לפרוטוקול).

6

7

המשך ההליכים - הגשת חוות דעת נוספות

8 14. נוכח סרטוני המעקב התברר כי חוות הדעת של המומחים בתחום הנורולוגי, הן פרופ' קרני
9 מטעם התובעת הן פרופ' גרוס מטעם התובעת, אינן מעודכנות ואינן נותנות מענה רלוונטי
10 לקביעת נכותה הצמיתה של התובעת.

11

12 15. לאחר שלא הושגה הסכמה להצעת כי ימונה מומחה מטעם בית המשפט שיועברו לעיונו חומר
13 רפואי גולמי בלבד בצירוף סרטוני המעקב, התובעת הגישה בקשה לתיקון התביעה על דרך של
14 צירוף חוות דעת נוספת בתחום הפסיכיאטרי.

15 בהחלטתי מיום 14.3.2022, התרתי לתובעת לתקן את כתב התביעה על דרך של צירוף חוות
16 דעתה של ד"ר מירי כפיר שלפיה כתוצאה מהאירוע נושא התביעה נגרמה לתובעת נכות נפשית
17 בשיעור של 50%. בקשת רשות ערעור שהוגשה על ההחלטה האמורה, נדחתה (רע"א 2425/22
18 מדינת ישראל נ' פלוגית (28.4.2022)).

19

20 16. נוסף על כך ובהתאם להחלטה מיום 24.1.2022 נקבע כי ימונה מומחה מטעם בית המשפט
21 בתחום הנורולוגי וניתנה לצדדים אפשרות להגיש חוות דעת מעודכנות של המומחים מטעמם
22 טרם מינוי המומחה מטעם בית המשפט.

23

24 17. התובעת הגישה חוות דעת עדכנית של פרופ' קרני בתחום הנורולוגי שהעריך את נכותה בגין
25 פגיעה שורשית לומבוסקראלית קשה בשיעור של 40%.

26

27 18. התובעת הגישה חוות דעת עדכנית של פרופ' גרוס בתחום הנורולוגי שציינה כי מעבר לתמונה
28 שעולה מסרטוני המעקב, בדיקתה העדכנית של התובעת העלתה חוסר אמינות שכן ההפרעות
29 שהתובעת הציגה אינן מתאימות למיקום אורגני ברור וחד משמעי. עם זאת, בשים לב לכך
30 שבבדיקות MRI קיים ממצא היפרטנסי בחוט השדרה בגובה L 1-D12 שיתכן שנובע מצלקת של
31 אוטם איסכמי ספינלי, פרופ' גרוס העריכה את נכותה של התובעת, מטעמי זהירות, בשיעור של
32 10%.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלוגית נ' מדינת ישראל

1 פרופ' משה קוטלר, מומחה בתחום הפסיכיאטרי מטעם הנתבעת ציין בחוות דעתו כי נוכח
2 סרטוני המעקב עולה ספק כבד ביחס למוגבלות האוטנטית של התובעת והעריך את נכותה
3 הנפשית, מחמת הספק בשיעור של 5%.

4

5

חוות דעת המומחים מטעם בית המשפט

6 19. נוכח הפערים בין חוות הדעת העדכניות שהוגשו מטעם הצדדים, מונו מומחים מטעם בית
7 המשפט בתחום הניירולוגי ובתחום הפסיכיאטרי תוך שהותר להעביר לעיונם את חוות הדעת
8 מטעם הצדדים וכן את סרטוני המעקב.

9

10 20. **התחום הניירולוגי** - פרופ' תמיר בן חור ציין בחוות דעתו כי בשנת 2019 (למעלה משנה וחצי
11 לאחר האירוע), עדיין נרשם שמתקשה להחזיק את משקלה ותלוייה בכיסא גלגלים. כן מתועדת
12 צריכה של תכשירים נרקוטיים במינונים גבוהים.

13 התובעת תיארה בבדיקה סבל רב מהכאבים, קושי ניכר בתפקוד ומצב רוח ירוד. הממצאים
14 בבדיקה התאימו לפגיעה קלה בלבד בקונוס מודולריס (חלקו התחתון של חוט השדרה), עם
15 ממצאים של טונוס ירוד מחד וערות החזרים מאידך.

16 ההליכה נראתה יותר טוב באופן משמעותי מהדברים שעולים מהתיעוד הרפואי. בסרטוני
17 המעקב התובעת נראתה נינוחה ואף נמרצת, הולכת ללא קושי, מחזיקה מקל הליכה קוודריפוד
18 באוויר ולא נשענת עליו והולכת בתבנית תקינה.

19 הסרטונים אינם מתאימים לתלונה של כאב 24 שעות ביממה, רגישות למגע, חולשה וחוסר שיווי
20 משקל. גם אם הסרטונים תפסו אותה ב"יום טוב" הרי הם בפער גדול מהתיאור שבתלונותיה.
21 עם זאת הסרטונים אינם שוללים את הממצאים הניירולוגיים הקלים של חולשה ופולס תחושתי
22 שנמצאו בבדיקה מכאן ניתן להסיק שחלה החלמה יפה גם במרכיב הכאב בין האירוע
23 מאוקטובר 2017 עד קיץ 2020 שאז צולמה.

24 נותרה נכות קלה בגין פגיעה בחוט השדרה בחלקו התחתון, שהוערכה בשיעור כולל של 10%
25 בגין הממצאים הניירולוגיים ומרכיבי הכאב. נכותה הראשונית הייתה קשה יותר אך בשל
26 הפערים בין התלונות, התיעוד והסרטונים, קשה לדעת למשך כמה זמן הייתה הנכות הזמנית.
27 באופן "חצי שרירותי", בהתאם למהלך מחלה רגיל ולא בהתאם לתיעוד הרפואי, פרופ' בן חור
28 העריך את הנכות הזמנית כנכות מלאה למשך 4 חודשים ו-50% נכות למשך 6 חודשים נוספים.

29

30 21. פרופ' בן חור הוסיף וציין בסיפת חוות הדעת כי "סמיכות הזמנים ותיאורי המקרה מכוונים
31 לכך שמחלת חוט השדרה הייתה סיבוך כלשהו של פרוצדורת ההרדמה הספינלית, אך
32 להערכתו מדובר בסיבוך בלתי צפוי ונדיר ביותר, ולא מדובר בביצוע רשלני של פעולת
33 ההרדמה".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלוגית נ' מדינת ישראל

1 נוכח הערכה זו שמתייחסת לשאלת האחריות הוגשה בקשה לפסילת חוות הדעת בשל חריגה
2 מכתב המינוי.
3 בהחלטתי מיום 4.5.2023 הבהרתי בהתאם לכתב המינוי כי: **"שאלת האחריות אינה שנויה**
4 **במחלוקת. פרופ' בן חור מונה כמומחה מטעם בית המשפט להערכת מצבה ונכותה של**
5 **התובעת וחוות דעתו מתקבלת לצורך הדיון בשאלת נכותה של התובעת בלבד"**.
6
7 22. **התחום הנפשי** - ד"ר גיא אור שמונה כמומחה מטעם בית המשפט בתחום הפסיכיאטרי הפנה
8 את התובעת לאבחון פסיכודיאגנוסטי שנערך על ידי הפסיכולוג אייל שדה (להלן: **"הפסיכולוג**
9 **שדה"**).
10 האבחון הפסיכודיאגנוסטי בוצע, בהסכמת הצדדים, במכון שנמצא בבעלותו ובניהולו של ד"ר
11 אור זאת כדי שיתאפשר לד"ר אור לכוון את האבחון לשאלות הנדרשות.
12 בדו"ח האבחון צוין כי מדובר בבדיקת עזר לצורך חוות דעת שבמסגרתה התבקשה התייחסות
13 למבנה אישיותה, למצבה הנפשי ולמהימנותה של התובעת. במבחן אישיות MMPI-2 שמשמש
14 בין היתר ככלי לאיתור ניסיון להתחזות נמצא כי **"תבנית סולמות התקפות של הנבדקת**
15 **מלמדת כי הפרופיל שלה הינו תקף. עם זאת, הנבדקת ענתה על מספר גדול ביותר של פריטים**
16 **החריגים באוכלוסייה הכללית ועל מספר גדול של פריטים החריגים באוכלוסייה**
17 **הפסיכיאטרית. דפוס זה מלמד על צורך להשגת רווח משני מקיומה של בעיה נפשית - ומעלה**
18 **את הסיכון להתחזות. בו בעת, התנהגות זו יכולה להיות בבחינת "קריאה לעזרה", ואולי מתוך**
19 **מצוקה גדולה ותחושה סובייקטיבית לקושי ניכר... לפיכך, מבחינת התקפות והמהימנות של**
20 **הנבדקת בבדיקה הנוכחית, תבנית סולמות התקפות שהציג שוללת הצגה עצמית מכוונת, אך**
21 **כן מאפיינת נטייה לחוות תסמינים באופן סוער, ולחוש חוסר אונים כלפיהם, וכן על נטייה**
22 **לרווח משני מהם, עד כדי נטייה מסוימת להתחזות"**. בסיכום האבחון צוין כי נמצאו עדויות
23 שתומכות בכך שהתובעת סובלת מהפרעה תלויית דחק עם ביטויים של דיכאון, לצד הפרעת
24 אישיות עם קווים נרקסיסטיים וחשדניים ורושם להפרעת הסתגלות.
25
26 בחוות דעתו ד"ר אור ציין כי בבדיקה התובעת היתה מוצפת, קצרת סבלנות ונראתה במצוקה.
27 שיתוף הפעולה לא היה מלא. היה צורך לא פעם לחזור ולברר ואף לעשות קונפרונטציות על מנת
28 לקבל תשובות לשאלות. בעת תיאור האירועים התובעת נראתה לחוצה ונרגשת. נמצאו גם
29 סימני חרדה גופניים. כשתיארה את הביטויים הדיכאוניים ואת הקושי ביחסיה עם בתה,
30 בכתה. כשתיארה את הקשיים החברתיים, צעקה ונראתה מתוסכלת. האפקט היה מלא ותאם
31 את התכנים. מהלך החשיבה היה תקין. בתוכן החשיבה לא היתה עדות לתכני שווא או להפרעות
32 בתפיסה. ההתמצאות תקינה. הזיכרון היה תקין. נמצאה הפרעת ריכוז קלה. בוחן המציאות
33 היה תקין.
34

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלוגית נ' מדינת ישראל

1 לאחר שעיינ בחומר הרפואי, בחוות הדעת מטעם הצדדים, בדו"ח האבחון הפסיכודיאגנוסטי
2 וצפה בסרטוני המעקב, ד"ר אור ציין כי התובעת סובלת מהפרעת הסתגלות עם ביטויים
3 דיכאוניים וחרדתיים שהתפתחה לאחר האירוע נושא התביעה, ובגינה. התובעת סובלת גם
4 מהפרעה בתפקוד האישיותי שממנה סבלה עוד קודם לאירוע אם כי תיתכן החמרה מסוימת
5 לאחריו. נראה שקיימת מגמתיות מסוימת בתמונה הקלינית שעלתה גם בתלונותיה ביחס
6 לתחלואה הנוירולוגית. בשקלול הדברים, ד"ר אור העריך את נכותה הנפשית של התובעת
7 בשיעור של 15% מתוכם - 12% בגין האירוע נושא התביעה והיתרה בגין המצב הקודם.

8
9

23. ד"ר אור זומן לחקירה על חוות דעתו.

10 בעדותו, ד"ר אור הבהיר כי ראה להפנות את התובעת לאבחון פסיכודיאגנוסטי לאור שתי
11 שאלות שעלו מהחומר; שאלת המהימנות ושאלת קיומה של הפרעת אישיות (עמ' 37
12 לפרוטוקול). מהאבחון ומהבדיקה הפסיכיאטרית עולה שהתובעת סובלת ממצוקה נפשית.
13 במקומות מסוימים יש עדות לרווח משני ויש גם מרכיב אישיותי שמאדיר את הסבל ואת הקושי
14 שלא מתוך כוונה לרווח משני או התחזות מכוונת, וכדבריו: **"זה האזרה שנובעת מתחושה**
15 **סובייקטיבית שאתה לא מובן ואתה צריך להדגיש קצת יותר"**. ובהמשך: **"... במהות הכוונה**
16 **היא שזה העמדה האישיותית שלו כלפי הסבל ולא בהכרח מניפולציה לקבל כסף מחברת**
17 **ביטוח ... גם יש בו מצוקה. הוא (האבחון - ב.ט) אומר את שלושת הדברים הוא אומר זה לא**
18 **מישהו שמתחזה, לא מישהי שהיא מתחזה זה מישהי שיש פה דברים שהם תקפים יש פה**
19 **דברים שהם מוגזמים ויש פה דברים שאני מעריך שהם מוגזמים לא מתוך רווח משני (עמ'**
20 **43-45 לפרוטוקול).**

21 ד"ר אור התבקש להבהיר את משמעות הקביעה בסיכום דו"ח האבחון הפסיכודיאגנוסטי כי
22 **"הפרופיל של התובעת "תקף" והסביר כי מבחני האישיות נבדקים בהתאם לסולמות של**
23 **תקפות שנקבעו לפי תבניות מקובלות של תשובות וכי משמעות הביטוי "פרופיל תקף" היא**
24 **שניתן להשתמש באבחון ככלי להערכה.**
25 לשאלת בית המשפט האם פרופיל "תקף" מלמד שאין התחזות או רק שמדובר בתוצאה שאפשר
26 להתבסס עליה, ד"ר אור השיב: **"התקף הוא לא המדד היחיד להתחזות אבל אם המדד הוא**
27 **לא תקף הוא תומך בהתחזות"** (עמ' 47 לפרוטוקול).

28 ד"ר אור לא יכול היה לומר אם הפסיכולוג שדה שערך את האבחון ראה את חוות הדעת
29 העדכניות ואת סרטוני המעקב. עם זאת, אישר כי לאחר שהוא עבר על החומר לרבות סרטוני
30 המעקב הוא שוחח עם הפסיכולוג שדה (עמ' 50 ועמ' 82 לפרוטוקול). ד"ר אור הוסיף והסביר כי
31 השאלה של חשד להתחזות תמיד עומדת על הפרק כשהוא מפנה לאבחון פסיכודיאגנוסטי
32 לצורך חוות דעת לבית המשפט וכי בעקרון, מבחן האישיות MPPI אינו מושפע מעמדת הבודק
33 אלא מניתוח תשובותיו של הנבדק על כ-500 שאלות בהתאם לסולמות התקפות המקובלים (עמ'
34 49-50 לפרוטוקול).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 ד"ר אור אישר בחקירתו הנגדית שהוא התרשם שהתובעת סובלת ממצוקה נפשית, אם כי
2 לדעתו עוצמת המצוקה הנפשית פחותה מזו שמשקפת מדו"ח האבחון הפסיכודיאגנוסטי.
3 ד"ר אור הוסיף והסביר כי מסקנות חוות דעתו לרבות הערכת מידת המצוקה הנפשית מבוססות
4 על מכלול הנתונים לרבות הבדיקה הקלינית והעובדה "... שאמנם האבחון תקף מצד אחד אבל
5 יש בו העצמה מצד שני, יש בו האדרה... אז צריך לקחת בשאלה גם את הנתונים האלה ואז
6 צריך לראות מה יש בקליניקה מה הולך לאורך מהלך המחלה איך אפשר להבין את הדברים...
7 כשאני קובע את מה שאני קובע יש לי לא מעט נתונים נוספים פרט לאבחון, אני צריך ככה
8 אני מבין את עבודתי להגיע להערכה משוקללת הסבירה ביותר מתוך מה שיש בידיי" (עמ' 58
9 לפרוטוקול).

10 ד"ר אור נשאל האם העובדה שהתובעת תיארה בבדיקתה מצב שונה ממה שעולה מסרטוני
11 המעקב למרות שהיא הייתה מודעת לסרטונים, יכולה להתאים לאבחנה בדבר רמת מודעות
12 עצמית נמוכה ונטייה לחוסר תקווה וייאוש והשיב: "... אני חושב שזה גם וגם וגם. זה גם משהו
13 באישיות שלה, זה גם משהו מהסבל שלה האמיתי, זה גם משהו שיש בו הדגשה. הדגשה
14 שהיא מכוונת זאת ההערכה שלי שוב ואני יכול לתת פה רק הערכה... אבל זאת ההערכה
15 הסבירה לאור מה שראיתי גם בבדיקה גם הממצאים גם מהתיאור של התיעוד וגם מתוך
16 האבחון" (עמ' 69 לפרוטוקול). כלומר שהאופן שהתובעת מתארת את מצבה, תיאור שאינו עולה
17 בקנה אחד עם התמונה שעולה מסרטוני המעקב, נובע הן מכך שהתובעת סובלת מתסמינים
18 אמיתיים שהיא נוטה לחוות אותם ולבטא אותם כלפי העולם באופן סוער והן מכך שיש מרכיב
19 של רווח משני בהתנהלותה, וכדבריו: "... אני חושב שחלק מהשוער (צ"ל סוער - ב.ט.) הזה זה
20 קשור לאופן שהיא מבטאת כלפי העולם את הסבל שלה וחלק מזה קשור לזה שיש רווח משני
21 וגם את זה כותב אייל (הפסיכולוג שדה - ב.ט.) שוב ושוב בדוח" (עמ' 69-70 לפרוטוקול).

22

23 24. בסיכומים מטעם התובעת נטען כי לא ניתן היה להבין מעדותו של ד"ר אור מדוע הוא חולק על
24 עצמת המצוקה שבאה לידי ביטוי בדו"ח האבחון הפסיכודיאגנוסטי שנערך במכון שאמון עליו
25 ונמצא בבעלותו.
26 לא ראיתי לקבל טענה זו.

27 ד"ר אור הסביר בחקירתו הנגדית כי אבחון פסיכודיאגנוסטי אינו יכול לענות בהכרח על כל
28 שאלה אבחונית בפסיכיאטריה והוא אינו נחשב ככלי טוב לאבחון של רמת מצוקה או דיכאון,
29 וכדבריו: "האבחון הוא כלי מסוים שיכול לעזור לנו וצריך לקחת אותו בממדים מסוימים לגבי
30 הדברים שהוא יותר טוב בהם ודברים שהוא פחות טוב בהם... די בתחילת החקירה אמרתי
31 שהוא טוב לשאלה הוא עוזר להעריך תפקודים אישיותיים והוא עוזר להעריך מהימנות... הוא
32 לא כלי טוב להבחין רמת מצוקה הוא כלי שיש איתו בעיות הוא כלי שהסברתי אחת הבעיות
33 ב-MMPI שאם הוא מצד אחד תקף ומצד שני יש בו האדרה אז הכלי ייתן לי באופן טבעי יותר
34 מצוקה מאשר יש באמת..." (עמ' 59-60 לפרוטוקול).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 מעבר לזאת, יש לזכור כי האבחון הפסיכודיאגנוסטי משמש כבדיקת עזר בעוד שהאבחנה
2 הפסיכיאטרית ובכלל זה הערכת מידת המצוקה הנפשית שממנה התובעת סובלת, נתונה
3 לשיקול דעתו המקצועי של המומחה בתחום הפסיכיאטרי והיא מבוססת, כפי שד"ר אור הסביר
4 בעדותו, על מכלול של שיקולים ונתונים לרבות החומר הרפואי, הבדיקה הקלינית והאבחון
5 הפסיכודיאגנוסטי שמשמש ככלי עזר טוב להערכת מהימנות ותפקודים אישיותיים.

6

7 25. סיכום של דברים - ד"ר אור הסביר בחקירתו הנגדית כי התובעת סובלת ממצוקה נפשית
8 שמתבטאת בהפרעת הסתגלות עם ביטויים דיכאוניים וחרדתיים זאת לצד הפרעה בתפקוד
9 האישיותי שממנה היא סבלה גם קודם לאירוע נושא התביעה. התובעת נוטה, נוכח מבנה
10 האישיות שלה, לחוות את התסמינים שמהם היא סובלת באופן סוער ולהציגם בדרך זו כלפי
11 העולם. לצד זאת קיימת גם מגמתיות מסוימת בתמונה הקלינית שהתובעת מציגה.
12 האבחון הפסיכודיאגנוסטי מהווה בדיקת עזר שמסקנותיה נשקלו בגדר מכלול השיקולים הן
13 בקביעת האבחנה הן בהערכת דרגת הנכות. חוות דעתו של ד"ר אור לא נסתרה, לפיכך ראיתי
14 לאמץ את מסקנותיו ולקבוע כי נכותה הנפשית הכוללת של התובעת היא בשיעור של 15%
15 שמתוכם יש לייחס 12% נכות לאירוע נושא התביעה שבגינו התובעת סובלת מהפרעת
16 ההסתגלות עם ביטויים חרדתיים ודיכאוניים.

17

18

אמינות עדותה של התובעת

19 26. **תמצית טענות התובעת** - התובעת מתארת את מצבה כפי שהיא חווה אותו בשל מצבה הנפשי
20 ומבנה אישיותה. בעת בדיקתה על ידי המומחים מטעם בית המשפט, התובעת הייתה מודעת
21 לסרטוני המעקב שהוצגו בפניה במסגרת חקירתה הנגדית, מה שמלמד על כך שתלונותיה בפני
22 המומחים משקפות את תיאור מצבה כפי שהיא חווה אותו בשל מצבה הנפשי ומבנה אישיותה
23 ושלא על מנת להונות או להתחזות. אלמלא מונה מומחה מטעם בית המשפט בתחום הנפשי
24 אפשר היה לטעות בהבנת מצבה של התובעת שנמצאת בסבל עמוק ובייאוש, סובלת מכאבים
25 קשים ואיבדה את כושר עבודתה ואת יכולתה לתפקד בבית כאם ורעיה. הסיבה לפער שבין
26 עדותה של התובעת לתמונה שעולה מסרטוני המעקב הוסברה בחוות דעתו של ד"ר אור ונתמכה
27 בממצאי האבחון הפסיכודיאגנוסטי שמתאר מצוקה נפשית קשה וקובע שלא מדובר בתובעת
28 שיש לה כוונה להונות את הנתבעת.

29

30 27. **תמצית טענות הנתבעת** - התובעת הציגה בפני בית המשפט ובפני המומחים הרפואיים מצגי
31 שווים מופרכים שאין כל קשר בינם לבין המציאות. התובעת לא אמרה אמת בעדותה והסתירה
32 באופן מודע ומכוון את מצבה האמיתי במטרה לקבל כספים שאינם מגיעים לה. העובדה
33 שהתובעת ממשיכה לקבל גמלאות מהמוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל"), על בסיס נכות
34 נירולוגית צמיתה של 92% ואובדן מלא של כושר העבודה, מעידה גם היא על כוונת מרמה
35 והונאה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 התובעת מתרצת את אי אמירת האמת במצוקתה הנפשית ובמבנה אישיותה ואולם גם אם זה
2 המצב הרי שמדובר באי אמירת אמת שיורדת לשורש מהימנותה של התובעת.
3 מדובר במקרה מובהק שבו על בית המשפט להחיל את "חזקת השקר" ולקבוע כי בעל דין
4 שמשקר לגבי עניינים שמצויים בליבת המחלוקת, די בכך כדי להביא לדחיית תביעתו. כך נפסק
5 בע"א 765/18 חיון נ' אלעד (1.5.2019), מפי כבוד השופט א' שטיין: **"שקרים אלו של בעל דין**
6 **הנוגעים לעניינים המצויים בליבת המחלוקת – הם לבדם – צריכים היו לשמש בסיס לדחיית**
7 **תביעתו ללא צורך בניתוח ראיות נוספות"**, זאת נוכח כללים שעניינם פרוצדורה וראיות
8 ובראשם "חזקת השקר" - חזקה ראייתית שקובעת כי מי שמשקר ביודעין בדבר אחד, משקר
9 בכל עדותו. הפעלתה של חזקת השקר במקרה של בעל דין שמוסר ביודעין עדות שקר בנושא
10 מרכזי שמצוי בליבת המחלוקת ברורה ומובנת מאליה שכן **"הפעלתה השיטתית של חזקת**
11 **השקר תמזער את העלות החברתית הכוללת של טעויות ושל האמצעים השיפוטיים שנועדו**
12 **למנען - תוצאה רצויה לכל הדעות, שכל מערכת משפטית צריכה לשאוף להגיע אליה"** (שם)
13 פסקאות 27-35).

דין

14
15
16 28. לא בכדי הארכתי בסקירת עדותה של התובעת הן במסגרת תצהיר העדות הראשית, הן
17 בחקירתה הנגדית. דומה כי אין צורך להכביר מילים בדבר הפער שאינו ניתן לגישור בין עדותה
18 של התובעת כי היא מרותקת לכיסא גלגלים, מסוגלת לעשות צעדים ספורים בלבד ונדרשת
19 לשימוש בגרביים טרמיות בשל הכאבים ותחושת הקור ברגליה לבין סרטוני המעקב שבהם
20 התובעת נצפתה בשתי הזדמנויות שונות הולכת בצורה תקינה תוך שהיא נעזרת באופן חלקי
21 במקל הליכה שלעיתים החזיקה אותו באוויר ונועלת כפכפי אצבע פתוחים, ללא גרביים.

22
23 29. אין בידי לקבל את טענת התובעת כי עדותה משקפת את מצבה כפי שהיא חווה אותו בשל
24 מצוקתה הנפשית ומבנה אישיותה. אכן, ד"ר אור הסביר כי התובעת נוטה לחוות את הדברים
25 באופן סוער ולחוש באופן סובייקטיבי תחושות של קושי ניכר וחוסר אונים כלפי הסימפטומים
26 שמהם היא סובלת. עם זאת, האבחון הפסיכודיאגנוסטי הצביע גם על נטייה לרווח משני עד
27 כדי נטייה מסוימת להתחזות.

28
29 30. עדותה של התובעת גלשה הרבה מעבר להאדרה של הקושי ושל התסמינים שמהם היא סובלת.
30 תצהירי העדות הראשית של התובעת ושל בעלה, נחתמו בדצמבר 2020, חודשים ספורים לאחר
31 מועד צילומם של סרטוני המעקב, ביולי - אוגוסט 2020. נוכח התמונה שמשתקפת מסרטוני
32 המעקב, אין מנוס מהמסקנה כי התיאור שמפורט בהרחבה רבה בתצהירים לגבי מצבה של
33 התובעת, אינו אמין ואינו מתיישב עם המציאות במועד עריכת התצהירים.
34

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 יתרה מכך, טרם חקירתה הנגדית, התובעת היתה מודעת לכך שהוגש לתיק בית המשפט חומר
2 חקירה שבאותה עת היה חסוי מפניה. חרף זאת, התובעת עמדה על כך שהתיאור שמפורט
3 בתצהירה משקף את מצבה הנוכחי. גם לאחר ששבה ונשאלה בחקירתה הנגדית לגבי תפקודה
4 ב"יום טוב", תשובותיה של התובעת אינן מתיישבות ולו בקירוב עם התמונה שעולה מסרטוני
5 המעקב.

6
7 זאת ועוד, עדותה של התובעת בחקירה נגדית אף אינה מתיישבת עם עדות בעלה שציין
8 בחקירתו הנגדית כי בעת האחרונה התובעת לוקחת את הילדים למסגרות החינוכיות, לפחות
9 פעמיים בשבוע.

10
11 31. ד"ר אור ציין בחוות דעתו כי מהלך החשיבה של התובעת תקין. לא היתה עדות לתכני שווא או
12 להפרעות בתפיסה. ההתמצאות תקינה והזיכרון היה תקין. נראה על כן שלצד נטייתה של
13 התובעת לחוות את התסמינים שמהם היא סובלת באופן סוער ולהרגיש שהיא צריכה להדגיש
14 את סבלה כלפי העולם, הזיכרון וההתמצאות של התובעת תקינים והיא מסוגלת להבחין בין
15 אמת לשקר. בנסיבות אלה, לא ניתן לקבל את עדותה של התובעת לגבי מצבה ויכולת התפקוד
16 שלה כעדות אמינה שניתן לבסס עליה מסקנות עובדתיות כלשהן.

17
18 32. חרף הדברים האמורים, לא ראיתי לקבל את טענת הנתבעת כי מדובר במקרה מובהק שבו יש
19 לדחות את התביעה, ללא דיון נוסף, מכוח "חזקת השקר".

20
21 בעניין חיון נדונה שאלת המשמעות של שקרים שהתגלו בעדותו של בעל דין לגבי העובדות
22 שמבססות את עילת התביעה - הצהרה על בעלותו במקרקעין. בהקשר זה נפסק כי די בשקרים
23 של התובע בנוגע לעניינים שמצויים בליבת המחלוקת כדי להוביל לדחיית התביעה.

24
25 עוד ראוי להפנות בהקשר זה לפסק הדין בע"א 9073/15 פלוני נ' כלל חברה לביטוח בע"מ
26 (4.9.2017) (להלן: "פלוני נ' כלל"), שם נפסק מפי כב' השופט (כתוארו אז) נ' הנדל כי ריבוי
27 גרסאות של בעל דין באשר לנסיבות התרחשות האירוע נושא התביעה באופן שאינו מאפשר
28 לבית המשפט להכריע בין הגרסאות הסותרות שנמסרו על ידו, יוצר עמימות ראייתית שמובילה
29 למסקנה כי התובע לא עמד בנטל הראיה להוכיח את תביעתו. לעניין משמעותם של שקרים
30 בעדותו של התובע, נאמר: "...יש לחזק כי שקריו של תובע אינם חוסמים את דרכו כשלעצמם.
31 אין חזקה חלוטה לפיה יש לדחות את גרסתו של תובע שקרן, ושיקולי מדיניות משפטית אינם
32 תומכים בדחיית תביעה רק לנוכח שקריו של תובע. השקרים מתבטאים במשקל שיש לתת
33 לראיותיו - אם לעדותו שלו ואם לראיות אחרות שהציג, בתלות בנסיבות המקרה. אולם אם
34 גרסתו של התובע מוכחת במידה הדרושה באמצעות ראיות מהימנות - יש לקבל את גרסתו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

- 1 חרף שקריו. התרופה להתנהלות דיונית נפסדת מעין זו יכולה להיות, למשל, במישור פסיקת
2 ההוצאות. אך בסופו של יום, על ההכרעה בתביעה גופא להיעשות על פי התשתית הראייתית
3 שהונחה, על מה שיש בה ועל מה שאין בה..." (פסקה 16). מכאן ששקרים שהתגלו בגרסתו של
4 תובע, יובילו לדחיית התביעה בנסיבות שבהן לא ניתן לקבוע על בסיס ראיות מהימנות ממצאים
5 עובדתיים שמבססים את עילת התביעה.
6
7 בפסק הדין בע"א 7862/22 דכנאס נ' דפראוי (20.7.2023), הביע כב' השופט (כתוארו אז) י'
8 עמית הסתייגות מהדברים הנחרצים שנאמרו בעניין חיון בכל הנוגע ל"חזקת השקר". בהקשר
9 זה נאמר כי "חזקת השקר" אינה מתיישבת עם הכלל הראייתי של "פלגינן דיבורא" שלפיו לבית
10 המשפט נתון שיקול דעת לפצל בין חלקי העדות, להבחין בין דברי אמת לדברי שקר ולקבוע
11 ממצאים עובדתיים גם מקום שיש לגביהם סתירות בעדויות. באותו עניין נטען כי יש לדחות
12 את התביעה נוכח שקרים שהתגלו בעדותו של המערער ובהקשר זה נפסק: "ודוק: המערער אכן
13 שיקר והאדיר את נזקיו. כך, טען כי אינו נוהג ברכב, בעוד שמדו"ח החוקר עולה כי הוא הגיע
14 לסניף המוסד לביטוח לאומי כשהוא נוהג ברכב. המערער הגיע לבית המשפט בכיסא גלגלים,
15 בניסיון שקוף להראות כביכול שכך הוא מתנייד באופן קבוע. אכן, כעניין של מדיניות
16 משפטית, רצוי כי השקרנים "ישלמו מחיר" על שקריהם, ועל בית המשפט להביא את
17 הדברים לידי ביטוי הן בנושא ההוצאות והן בפסיקת הפיצוי על דרך ההמעטה ואף על דרך
18 ההפחתה ... אך אין להרחיק מכאן ועד לדחיית התביעה בשל "חזקת שקר" לגבי שאלת
19 האחריות או לגבי כל אחד ואחד מראשי הנזק" (פסקה 24).
20
21 33. ומכאן לענייננו - השקרים שהתגלו בעדותה של התובעת מתייחסים לשאלת הנזק בלבד, זאת
22 כאשר שאלת האחריות אינה שנויה עוד במחלוקת. מעבר לצורך יצוין כי בנסיבות העניין
23 לתובעת אין ידיעה אישית לגבי הנסיבות שהובילו לנזק שנגרם כתוצאה מזריקת ההרדמה ואשר
24 הודגם בבדיקות ההדמיה שבוצעו סמוך לאחר הלידה (ראו בהקשר זה הדיון בעניין 'פלוני נ'
25 כלל' בעניין החלת הכללים הראייתיים שקבועים בסעיפים 38 ו-41 לפקודת הנזיקין).
26 עוד יצוין שגם פרופ' גרוס, המומחית מטעם התובעת וגם פרופ' בן חור, המומחה מטעם בית
27 המשפט, אשר צפו בסרטוני המעקב והיו מודעים לפער שבין תלונותיה של התובעת לבין
28 התמונה שעולה מסרטוני המעקב, ראו לקבוע לתובעת נכות נוירולוגית צמיתה בגין הפגיעה
29 בחלקו התחתון של חוט השדרה כפי שהודגמה בבדיקת ה-MRI ובגין הממצאים הנוירולוגיים
30 של חולשה קלה ופלס תחושת שנימצאו על ידי פרופ' בן חור בבדיקה הקלינית של התובעת.
31 זאת ועוד, מהמסמכים הרפואיים שמתעדים את האשפוז בבית חולים רמב"ם ואת האשפוז
32 השיקומי, עולה כי התובעת סבלה מנכות משמעותית בתקופה שלאחר האירוע ובגין כך נקבעו
33 על-ידי פרופ' בן חור נכויות זמניות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 בנסיבות אלה, כאשר השקרים בעדותה של התובעת מתייחסים למצבה ולנוקים שנגרמו לה
2 בגין האירוע נושא התביעה - אירוע שהאחריות בגינו אינה מוכחשת - אין מקום לדחות את
3 התביעה מכוח "חזקת השקר" ויש לדון בשאלת גובה הנזק בהתחשב בתשתית הראייתית
4 הכוללת כפי שנפרשה בפני בית המשפט ובמשקל שיש לייחס לעדותה של התובעת נוכח השקרים
5 שהתגלו בה.

6

7

גובה הנזק - הנכות ונתוני בסיס להערכת הנזק

8 34. התובעת הייתה כבת 37 במועד האירוע נושא התביעה. התובעת היא מעצבת גרפית בהכשרתה
9 ועובר לאירוע ניהלה מביתה עסק קטן של עיצוב גרפי.

10

11 35. כאמור, המומחים הרפואיים מטעם בית המשפט צפו בסרטוני המעקב שהועברו לעיונם כך
12 שהם היו מודעים לפער המשמעותי שבין תלונותיה של התובעת לבין התמונה שעולה מסרטוני
13 המעקב והתייחסו לכך בחוות דעתם.

14 פרופ' בן חור העריך את נכותה הצמיתה של התובעת בשיעור כולל של 10% בגין הממצאים
15 הניירולוגיים ומרכיבי הכאב.

16 אשר לנכות הזמנית-פרופ' בן חור ציין כי נכותה הראשונית של התובעת הייתה קשה יותר אך
17 בשל הפערים בין התלונות, התייעוד הרפואי והסרטונים, הנכות הזמנית הוערכה באופן "חצי
18 שרירותי", בהתאם למהלך מחלה רגיל ולא בהתאם לתייעוד הרפואי ותלונותיה של התובעת,
19 בשיעור של 100% למשך 4 חודשים ובשיעור של 50% למשך 6 חודשים נוספים.

20 ד"ר אור העריך את נכותה הצמיתה של התובעת בגין האירוע נושא התביעה בשיעור של 12%.

21 הנכות הרפואית הצמיתה מסתכמת בשיעור משוקלל של כ-21% נכות (במעוגל).

22

23 36. בנסיבות העניין, כאשר המומחים הרפואיים ביססו את קביעת נכותה של התובעת על ממצאים
24 אובייקטיביים ככל האפשר, אני סבורה כי הנכות הרפואית מהווה בסיס טוב ואמין להערכת
25 נזקה של התובעת.

26

27 37. איני מוציאה מכלל חשבון כי ייתכן שהנכות הרפואית שנקבעה בעיקר על בסיס ממצאים
28 אובייקטיביים, לוקה בהערכת חסר של סבלה הסובייקטיבי של התובעת. ואולם, זהו "המחיר"
29 שהתובעת משלמת על חוסר האמינות והשקרים המשמעותיים שנמצאו בעדותה לגבי עובדות
30 שלא ספק נמצאות בידיעתה. ודוקו: ככל שהתובעת היתה מעידה אמת לגבי העובדות שנוגעות
31 ליכולת התפקוד שלה, אפשר שניתן היה להתייחס לתלונותיה וליתן להן משקל כלשהו בהערכת
32 מידת השפעת הפגיעה על יכולת התפקוד שלה. אלא שחוסר האמינות הבולט בעדותה של
33 התובעת לגבי שאלות עובדתיות שנמצאות בידיעתה, אינו מאפשר לבסס מסקנות כלשהן על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 בסיס עדותה. הערכת הנזק תתבסס אפוא על הנכות הרפואית, על נתונים עובדתיים מוכחים
2 ועל כללים מקובלים של פסיקת פיצויים.

הפסדי השתכרות - עבר ועתיד

3
4
5 38. התובעת ציינה בתצהירה כי מאז שנת 2010 היא עבדה באופן עצמאי מביתה זאת מתוך רצון
6 להיות נוכחת בבית כשהיו לה ילדים וכי לאור עצמאותה העסקית היא יכלה להרשות לעצמה
7 להאריך את חופשות הלידה שלה ולתת לילדיה את מלוא תשומת הלב (סעיף 104 לתצהיר).
8 התובעת הוסיפה וציינה כי בעקבות פגיעתה היא נאלצה לסגור את העסק ולסרב להצעות עבודה
9 רבות שקיבלה כך שלמעשה היא לא שבה לעבודה כלשהי מאז האירוע נושא התביעה (סעיף 108
10 לתצהיר).

11
12 39. לסיכומים צורף (בהסכמה) דיווח למל"ל על הכנסותיה של התובעת (להלן: "דו"ח רציפות
13 ביטוח"). לפי דו"ח רציפות הביטוח, בשנים 2007-2009 התובעת עבדה כשכירה באופן לא רצוף
14 ובמקומות עבודה שונים. התובעת השתכרה סך ממוצע של כ-1,300 ₪ לחודש בשנת 2008, וסך
15 ממוצע של כ-1,000 ₪ לחודש בשנת 2009.
16 כאמור, משנת 2010 התובעת עבדה כעצמאית. לתיק המוצגים מטעם התובעת צורפו תקצירי
17 שומה ודו"חות רווח והפסד שמהם עולה כי בשנת 2015 ההכנסה השנתית של התובעת הסתכמה
18 בסך של 4,723 ₪ מעסק ובסך של 7,299 ₪ מדמי ביטוח לאומי כך שמדובר בהכנסה שנתית
19 ממוצעת בסך של כ-1,000 ₪ לחודש.
20 בשנת 2016 לא דווחו הכנסות.
21 בשנת 2017 ההכנסה השנתית מעסק הסתכמה בסך של 20,996 ₪. התובעת ילדה ביום
22 1.10.2017. לפיכך, בהתחשב בתקופת עבודה של 9 חודשים, מדובר בהכנסה של כ-2,330 ₪
23 לחודש.

24
25 40. לטענת התובעת, היא תכננה לבסס את עסקה ולהגדיל את היקף עבודתה לאחר שילדיה יגדלו,
26 לפיכך יש להניח שהיא הייתה יכולה להשתכר סכום שמגיע לפחות לשכר המינימום במשק. עם
27 זאת, בהתחשב בהשתכרות המינימלית בתקופה שעובר לאירוע, התובעת עתרה לחשב את
28 הפיצויים בגין הפסדי השתכרות על בסיס הפסד של 2,200 ₪ בחודש ולהעריכו באופן גלובלי,
29 לעבר ולעתיד, בסכום של 620,000 ₪.

30
31 41. מנגד, הנתבעת טענה כי בהתחשב בחופשת הלידה ודמי לידה שהתובעת היתה זכאית לקבל, אין
32 הפסד של ממש בתקופה הסמוכה שלאחר האירוע שלגביה נקבעו לתובעת נכויות זמניות. עוד
33 נטען כי בשים לב לנכות הצמיתה שנקבעה לתובעת, אין סיבה שמצדיקה את אי חזרתה לעבודה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

- 1 סדירה כך שלכל היותר יש לפסוק פיצוי גלובלי בסכום של 50,000 ₪ בגין הפגיעה בכושר
2 ההשתכרות.
- 3
- 4 42. כאמור, התובעת הייתה כבת 37 בעת האירוע נושא התביעה. בהתחשב בהכנסות המינימליות
5 שהסתכמו בסך של כ-2,300 ₪ לחודש בשנת 2017 ועוד פחות מכך בשנים הקודמות, קשה לשער
6 מתי ואם בכלל התובעת הייתה מגיעה להכנסה בשיעור שכר המינימום במשק שעומד על סך של
7 כ - 5,880 ₪ בחודש. עם זאת, סביר להניח שעם התבגרות ילדיה, התובעת הייתה מגדילה את
8 היקף עבודתה כעצמאית ומשביחה באופן הדרגתי את הכנסותיה.
- 9
- 10 43. התובעת העידה כי מאז האירוע היא סגרה את העסק ואינה משתכרת כלל. הנכות הצמיתה
11 בשיעור של כ-21%, אינה מצדיקה את הטענה בדבר אי יכולתה של התובעת לחזור לעבודה
12 כלשהי.
- 13
- 14 44. בנסיבות אלה, בהעדר נתונים מבוררים שמאפשרים לפסוק את הפיצוי על דרך של חישוב
15 אריתמטי ראיתי לפסוק את הפיצוי בגין הפסדי השתכרות והפסד כושר השתכרות, על דרך של
16 הערכה גלובלית.
- 17 בפסיקת הפיצויים ראיתי להביא בחשבון את הנתונים והשיקולים הבאים ;
- 18 בחלק מתקופת הנכות הזמנית שנקבעה באופן "חצי שרירותי" כמפורט בחוות דעתי פרופ' בן
19 חור, (נכות מלאה למשך 4 חודשים ו- 50% נכות למשך 6 חודשים נוספים), התובעת הייתה
20 צפויה ממילא להיות בחופשת לידה מחד גיסא ומאידך גיסא, סביר כי בהיותה מטופלת
21 בתינוקת, התובעת לא יכלה לחזור לעבודה גם בתקופה שלגביה נקבעה נכות זמנית בשיעור של
22 50% ואשר במהלכה היא הייתה עדיין בטיפול שיקומי ובטיפול מרפאת כאב.
- 23 הנכות הרפואית הצמיתה בשיעור של כ-21% נכות, היא נכות תפקודית במהותה.
- 24 עבודתה של התובעת כעצמאית, הכנסותיה הנמוכות עובר לאירוע והאפשרות כי התובעת היתה
25 מגדילה את היקף עבודתה ומשביחה את הכנסותיה באופן הדרגתי בתקופה שלאחר התבגרות
26 ילדיה.
- 27 בהתחשב במכלול השיקולים האמורים, ראיתי להעריך את הפיצוי בגין הפסדי השתכרות בעבר
28 והפסד כושר השתכרות, בסכום גלובלי של 300,000 ₪, בערכי היום.
- 29
- 30 **עזרת הזולת**
- 31 45. אין ספק שסמוך לאחר האירוע, התובעת סבלה מנכות משמעותית. סביר שבתקופת הנכות
32 הזמנית שבמהלכה התובעת הייתה באשפוז שיקומי ובטיפול במרפאת כאב, היא נזקקה הן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 לעזרה אישית הן לעזרה במשק הבית והטיפול בילדים ובכלל זה טיפול בתינוקת שאך זה נולדה.
2 עזרה זו ניתנה על פי העדויות על ידי בני המשפחה, בעיקר אימה ובעלה של התובעת.
3 כן סביר בעיני כי בהתחשב בנכות הצמיתה שכוללת נכות נוירולוגית בשיעור של 10% בגין פגיעה
4 בחלקו התחתון של עמוד השדרה ונכות נפשית בשיעור של 12% בגין הפרעות הסתגלות לרבות
5 נטייתה של התובעת לחוות את התסמינים שמהם היא סובלת באופן סוער, התובעת נזקקת
6 לעזרה מסוימת במשק הבית, גם בתקופה שמעבר לתקופת הנכות הזמנית.
7 את הפיצוי בגין עזרת הזולת, בעבר ובעתיד, ראיתי להעריך בסכום גלובלי של 250,000 ₪.
8
9

טיפול רפואי ותרופות

10 46. מהתיעוד הרפואי עולה כי בתקופה שלאחר האשפוז השיקומי התובעת טופלה במרפאת כאב
11 ונזקקה למשככי כאבים לרבות תרופות אופיאטיות. כן ניתן לתובעת אישור לקנאביס רפואי.
12 ד"ר אור ציין בחוות דעתו כי במסגרת האשפוז השיקומי, התובעת הייתה בטיפול פסיכולוגי
13 ולאחר מכן המשיכה בטיפול פסיכולוגי שנמשך כשנה. מעבר לכך, התובעת לא הייתה מעוניינת
14 בטיפול פסיכיאטרי ואינה מטופלת מזה זמן רב. ד"ר אור המליץ כי התובעת תופנה למעקב
15 פסיכיאטרי וציין כי הדבר יכול להיעשות במסגרת השירותים הציבוריים של בריאות הנפש.
16
17 לתיק המוצגים מטעם התובעת צורפו קבלות בגין טיפול פסיכולוגי, רכישת תרופות וכן רכישת
18 קנאביס רפואי בתקופות מסוימות בין השנים 2018 - 2020.

19 בהתחשב בתשלום דמי השתתפות לצורך קבלת טיפול רפואי ורכישת תרופות לרבות קנאביס
20 רפואי, ראיתי לפסוק פיצוי גלובלי בסכום 100,000 ₪ בגין הוצאות רפואיות בעבר ובעתיד.
21

ניידות

22
23 47. איני סבורה כי נכות נוירולוגית צמיתה בשיעור של 10% מצדיקה פסיקת פיצוי בגין הוצאות
24 ניידות יתרות, לרבות רכישת רכב.
25 בהתחשב בתקופת הנכות הזמנית, ובתקופת הטיפול השיקומי שהתובעת נדרשה לה עד לשיפור
26 במצבה ובהוצאות נסיעה לטיפולים רפואיים בעבר ובעתיד, ראיתי לפסוק פיצוי גלובלי בסכום
27 של 50,000 ₪ בגין הוצאות ניידות יתירות.
28

כאב וסבל

29
30 48. בהתחשב במהות הפגיעה, בתקופת האשפוז והטיפול השיקומי שלאחריה, בנכות הזמנית
31 ובנכות הצמיתה שנקבעה על ידי המומחים מטעם בית המשפט, ראיתי להעריך את הפיצוי בגין
32 הנזק הלא ממוני - כאב וסבל - בסכום של 250,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

49. סכום הפיצויים כפי שנפסק לעיל מסתכם בסך של 950,000 ₪.

גמלאות המל"ל ושאלת הזכאות ל- 25% מסכום הפיצויים

50. מאז האירוע נושא התביעה ובגינו, התובעת מקבלת מהמל"ל גמלת נכות כללית, גמלת שירותים מיוחדים וגמלת ניידות.

על פי חוות דעת אקטוארית מטעם הנתבעת, גמלאות המל"ל מסתכמות בסכום כולל של 2,005,889 ₪, נכון למרץ 2020.

על פי חוות דעת אקטוארית מטעם התובעת, גמלאות המל"ל מסתכמות בסכום של 1,317,325 ₪, נכון למאי 2020.

נראה אפוא כי גם מבלי להידרש לשאלת השוני בין חוות הדעת ומבלי להתחשב בצורך לעדכן את סכום גמלאות המל"ל נוכח חלוף הזמן, סכום גמלאות המל"ל, גם על פי חוות הדעת האקטוארית מטעם התובעת, עולה על סכום הפיצויים שנפסק לעיל כך שהתביעה "נבלעת" בגמלאות המל"ל.

51. בסיכומים מטעם הנתבעת נטען כי מאחר שלמל"ל אין תביעת שיבוב נגד המדינה, אין תחולה להוראת סעיף 330 (ג) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] תשנ"ה-1995 (להלן: "חוק הביטוח הלאומי" או "החוק"), כך שהתובעת אינה זכאית ל- 25% מסכום הפיצויים. מנגד, בסיכומי התשובה נטען כי ככל שייקבע שהתביעה נבלעת בתגמולי המל"ל, התובעת זכאית ל- 25% מסכום הפיצויים מכוח סעיף 330 (ג) לחוק הביטוח הלאומי.

52. סעיף 328 (א) לחוק הביטוח הלאומי קובע: "היה המקרה שחייב את המוסד לשלם גמלה לפי חוק זה משמש עילה גם לחייב צד שלישי (מזיק שאינו המעביד - ב.ט) לשלם פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין, או לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975, רשאי המוסד...לתבוע מאותו צד שלישי פיצוי על הגמלה...".

סעיף 328 (ב) לחוק מטיל על הזכאי לגמלה (להלן: "הניזוק"), חובה להושיט למל"ל כל עזרה במימוש זכותו להגיש תביעת שיבוב נגד צד שלישי בגין הגמלאות שאותן הוא שילם וישלם.

סעיף 330 לחוק הביטוח הלאומי עוסק בחלוקת הפיצויים מאותו צד שלישי שחב כלפי הניזוק בגין האירוע שבגיניו משולמות הגמלאות, בין הניזוק לבין המל"ל.

בסעיף 330 (ג) לחוק נקבע: "הגיש הזכאי לגמלה תביעה לפיצויים נגד הצד השלישי, ובאותה שעה לא הוגשה תביעת המוסד לפי סעיף 328(א), והזכאי לגמלה הודיע למוסד על הגשת תביעתו, יהא הזכאי לגמלה זכאי לפחות ל- 25% מסך כל הפיצויים שנפסקו באותה תביעה".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלוגית נ' מדינת ישראל

- 1 53. במסגרת תיקון 102 לחוק הביטוח הלאומי, התשס"ח-2008 (להלן: "תיקון 102"), נקבע בסעיף
2 328 (ג)(1) לחוק כי לא תוגש תביעת שיבוב נגד המדינה או נגד עובד שלה בשל מעשה שעשה תוך
3 כדי עבודתו כעובד מדינה.
4 סעיף 328 (ג)(2) לחוק מוסיף וקובע כי המל"ל לא יגיש תביעת שיבוב נגד מוסד רפואי או נגד
5 קופת חולים או עובד שלהם, שעילתה היא טיפול רפואי.
6 בסעיף 328 (ג) (3) לחוק נקבע כי מקום בו חייב בית המשפט את המדינה או מוסד רפואי אחר
7 לשלם פיצויים מכוח פקודת הנזיקין, יופחת סכום גמלאות המל"ל מסכום הפיצויים.
8 סעיף 328 (ד) לחוק קובע מנגנון שלפיו משרד האוצר יעביר למל"ל סכום שנתי "לפיצוי בשל
9 מקרים" שבהם המדינה או מוסד רפואי חבים בנזיקין כלפי הניזוק.
10
11 54. השאלה אם לאחר תיקון 102, הניזוק זכאי לקבל 25% מסכום הפיצויים מכוח סעיף 330 (ג)
12 לחוק הביטוח הלאומי במקרה שתביעה שהגיש נגד המדינה או נגד מוסד רפואי "נבלעת"
13 בגמלאות המל"ל, טרם הוכרעה בבית המשפט העליון והיא מעלה שורה של שאלות.
14
15 55. ב"כ התובעת הפנתה במסגרת סיכומי התשובה לפסק הדין בת"א (מחוזי י-ם) 5324/03 א.ס. נ' **ד"ר מן**
16 **ד"ר מן** (7.9.2010), שם נדונה תביעה שעילתה רשלנות רפואית ונקבע כי ככל שסכום הפיצויים
17 נבלע בגמלאות המל"ל, הניזוק זכאי ל - 25% מסכום הפיצויים. כב' השופט י' שפירא הפנה
18 בהקשר זה לדברי ההסבר לתיקון 102 שבמסגרתם הובהר כי מטרת התיקון היתה למנוע
19 הליכים מיותרים תוך קביעת מנגנון פיצוי מיוחד על דרך של העברת סכום שנתי למל"ל כמפורט
20 בסעיף 330 (ד) לחוק (פסקאות 219-221).
21 בת"א (מחוזי מרכז) 35017-03-10 אמור נ' **אבן קיסר שדות ים בע"מ** (22.12.2013), נפסק כי
22 "החוק בא ואוסר בסעיף ספציפי (סעיף 328(ג)(1)) על הגשת תביעה נגד המדינה לפי חוק
23 הביטוח הלאומי. כאשר החוק הוא זה שמקים מחסום מפני אפשרות התביעה של המל"ל,
24 בלי קשר לתשלום פרמיית הביטוח - דמי הביטוח הלאומי, כי אז הרציונל של קשירת זכות
25 המל"ל ל-75% עם זכות הנפגע ל-25% אינה קיימת עוד, ואין סיבה שהנפגע ייפגע עקב כך
26 ולא יהיה זכאי בשל כך ל-25%, זכות שהייתה קיימת לו במקרה רגיל כשיש זכות חזרה"
27 (פסקה 203).
28 עוד ראו בהקשר זה פסק דינה של כב' השופטת שי צנציפר הלפמן בת.א (מחוזי מרכז) 22710-
29 07-17 **עזבון המנוחה פלוגית ז"ל נ' מדינת ישראל** (15.12.2023), שעמדה על השיקולים השונים
30 ובסופו של יום, בהעדר דיון ממצה מטעם הצדדים ונוכח העובדה שזכאותו של הניזוק מכוח
31 סעיף 330 (ג) לחוק לא בוטלה ולא שונתה, ראתה לפסוק לזכות התובעים 25% מסכום הפיצויים
32 שנפסק בגין פגיעה באוטונומיה.
33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלוגית נ' מדינת ישראל

56. כאמור, הנתבעת הסתפקה בטענה לקונית כי מאחר שלמל"ל "אין תביעת שיבוב" נגד המדינה, אין תחולה להוראת סעיף 330 (ג) לחוק, זאת מבלי להפנות לפסיקה שתומכת בטענה זו. טענה זו - יש לומר - הגיונה בצידה. התכלית שעמדה ביסוד ההוראה המזכה את הניזוק ב-25% מסכום הפיצויים מקום בו תביעתו נבלעת בגמלאות המל"ל, זאת תוך סטייה מהכלל היסודי של השבת המצב לקדמותו, היתה מתן תמריץ לניזוק להגיש תביעה נגד המזיק ובכך לסייע למל"ל בהוכחת תביעת השיבוב נגד המזיק. והראייה, שסעיף 330 (ג) לחוק התנה את הזכאות ל-25% מהפיצויים בכך שהניזוק הודיע למל"ל על הגשת תביעתו. לפיכך ניתן לסבור כי בהעדר תביעת שיבוב, לא מתקיים הרציונל של מתן תמריץ לניזוק להגיש תביעה נגד המזיק ואין הצדקה לזכותו ב-25% מסכום הפיצויים מקום בו תביעתו נבלעת בגמלאות המל"ל.
57. עם זאת, איני סבורה כי ההסדר החקיקתי שהוסף בתיקון 102 לחוק משווה את המעמד של המדינה או של מוסד רפואי למעמדו של "מעביד" בכל הנוגע למשולש היחסים שבין "ניזוק", "מזיק" ו- "מיטיב", בהקשר זה של תביעת השיבוב שנתונה למל"ל. הסיבה לכך שלמל"ל אין זכות לתביעת שיבוב נגד מעביד נעוצה בעובדה שהמעביד הוא זה שמשלם את דמי הביטוח הלאומי שמקנים לעובד את הזכות לגמלה. בתיקון 102 לא נקבע כי למל"ל "אין זכות" לתביעת שיבוב נגד המדינה או נגד מוסד רפואי אלא כי "לא תוגש" תביעת שיבוב. מנגד נקבע בסעיף 328 (ד) לחוק הביטוח הלאומי כי משרד האוצר יעביר למל"ל, מידי שנה, סכום מסוים "לפיצוי בשל מקרים" שבהם היתה למל"ל תביעת שיבוב נגד המדינה או נגד מוסד רפואי, כך שמדובר בהסדר חקיקתי שקובע מנגנון לסילוק תביעת השיבוב שעומדת למל"ל במקרים שבהם חלות הוראות סעיף 328 (ג) (1) ו- (ג) (2) לחוק.
58. אכן, משנקבע כי "לא תוגש" תביעת שיבוב על ידי המל"ל זאת לצד הסדר חקיקתי לסילוק תביעת השיבוב, לא מתקיים הרציונל שמכוחו זכאי הניזוק ל-25% מסכום הפיצויים. ואולם, מדובר בסוגיה שלא הוסדרה על ידי המחוקק בתיקון 102 לחוק על דרך של תיקון, ביטול או התאמה של סעיף 330 (ג) לחוק הביטוח הלאומי כך שזכותו של הניזוק לקבלת 25% מסכום הפיצויים, לא נשללה באופן מפורש.
- הצורך בתיקון או התאמה של סעיף 330 (ג) לחוק להסדרים החקיקתיים שמכוחם נקבע כי לא תוגש תביעת שיבוב בגין גמלאות המל"ל, מקבל משנה תוקף נוכח תיקון מס' 168 לחוק הביטוח הלאומי תשע"ג - 2015 שבמסגרתו תוקן סעיף 328 לחוק ונקבעה חובתו של מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 (להלן: "מבטח"), לדווח למל"ל על כך שהוא או מבוטח שלו ניכו או רשאים לנכות מסכום פיצויים שהם חבים בו את סכומי גמלאות המל"ל, זאת תוך מסירת פרטים על תביעה שהגיש הניזוק, ככל שהוגשה (סעיף 328 (א) (1) ו- (2) לחוק). עוד נקבע כי תקופת ההתיישנות של תביעת השיבוב שנתונה למל"ל נגד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

1 מבטח או צד שלישי שהוא מבוטח שלו, תחל ביום קבלת הדיווח או ביום שבו נודע למל"ל על
2 ההליכים שבין הניזוק לבין המבטח או הצד השלישי, לפי המוקדם, ובלבד שלא תוגש תביעת
3 שיבוב אם חלפו 15 שנים מיום המקרה שחייב את המל"ל לשלם את הגמלה (סעיף 328 (3) לחוק).
4 עוד ראוי להזכיר בהקשר זה את תיקון מס' 204 לחוק הביטוח הלאומי, תשע"ח - 2018
5 שבמסגרתו נחקק סעיף 328א לחוק שקובע הסדר בדבר העברת סכום שנתי ממבטח למל"ל בגין
6 תשלום גמלאות לניזוקים שנפגעו בתאונות דרכים ומנגד נקבע כי המל"ל לא יגיש תביעת שיבוב
7 נגד המבטח בגין סכומי הגמלאות ששולמו לניזוק בתאונת דרכים ואשר יש לנכותם מסכום
8 הפיצויים שנפסק לזכותו.
9

10 55. נמצא אפוא כי במרוצת השנים, חוק הביטוח הלאומי תוקן ונקבעו בו הוראות והסדרים שונים
11 בנוגע לזכות המל"ל להגיש תביעות שיבוב. נוכח הקביעה כי לא תוגש תביעת שיבוב נגד המדינה
12 או נגד מוסד רפואי או נגד מבטח זאת כנגד הסדרים כספיים שנועדו לייתר את הצורך בהליכים
13 משפטיים להסדרת תביעת השיבוב שעומדת למל"ל, אין עוד צורך בהודעת הניזוק למל"ל על
14 הגשת תביעה נגד המזיק. עם זאת, הוראת סעיף 330 (ג) לחוק הביטוח הלאומי, לא בוטלה ולא
15 תוקנה באופן שיותאם להוראות החוק שמייתרות את הצורך בתביעת שיבוב של המל"ל ובתוך
16 כך גם את התכלית שעמדה ביסוד הזכאות ל - 25% מסכום הפיצויים.

17 בנסיבות אלה, משהוראת סעיף 330(ג) לחוק לא בוטלה ולא שונתה לאחר החרגת זכות התביעה
18 של המל"ל נגד המדינה (ונגד גופים אחרים), ומשהצדדים לא נדרשו בסיכומיהם למכלול
19 הסוגיות שמתעוררות בהקשר זה והנתבעת אף לא הפנתה לפסיקה שבה נשללה זכות הניזוק
20 לקבלת 25% מסכום הפיצויים, ראיתי להכיר בזכאותה של התובעת ל - 25% מסכום הפיצויים.
21

עוללות

22
23 56. טרם סיכום ראיתי להתייחס לטענות שנטענו בסיכומי הנתבעת בנוגע לשיקוליה להסכים
24 למתווה הדיוני שהוצע על ידי לאחר שסרטוני המעקב הוגשו במעטפה סגורה בצירוף בקשה
25 להקדים את חקירת עדי התובעת בשאלת הנזק ואשר לפיו, הדיון בשאלת הנזק יוקדם ככל
26 שהצורך בדיון בשאלת האחריות יתייתר.
27 חזקה על הנתבעת כי לו סברה שעומדת לה הגנה טובה בשאלת האחריות, לא היתה מסכימה
28 לוותר על הצורך בדיון בשאלת האחריות. יתרה מכך, לא היתה לנתבעת זכות קנויה או יסוד
29 להניח כי טענתה בדבר "חזקת השקר" תתקבל על אתר ותוביל לדחיית התביעה ללא כל דיון
30 נוסף. עוד יצוין כי הנתבעת אף לא ביקשה לחזור בה מההסכמה הדיונית לאחר שהוצע על ידי
31 כי ימונה מומחה מטעם בית המשפט או לאחר שבקשת התובעת לתיקון התביעה על דרך של
32 צירוף חוות דעת בתחום הפסיכיאטרי, התקבלה.
33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 50191-07-18 פלונית נ' מדינת ישראל

סיכום

57. סכום הפיצויים שנפסק לזכות התובעת מסתכם בסך של 950,000 ₪. סכום זה נמוך מסכום גמלאות המל"ל כך שהתביעה "נבלעת" בגמלאות המל"ל.

משנקבע כי התובעת זכאית מכוח סעיף 330 (ג) לחוק הביטוח הלאומי ל - 25% מסכום הפיצויים, אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 237,500 ₪ (להלן: "סכום פסק הדין").

על סכום פסק הדין יתווסף שכ"ט עו"ד בשיעור כולל של 23.6% מסכום פסק הדין.

אשר להוצאות המשפט - התנהלותה של התובעת וחוסר האמינות הבולט שהתגלה בעדותה הובילו להארכת הדיון לרבות הצורך בהגשת חוות דעת מעודכנות בתחום הנורולוגי ומינני מומחים מטעם בית המשפט, הן בתחום הנורולוגי הן בתחום הפסיכיאטרי.

בנסיבות אלה, ובהתחשב בכך שהמומחים מטעם בית המשפט קבעו נכויות זהות או קרובות יותר לאלה שנקבעו על ידי המומחים מטעם הנתבעת, ראיתי להורות כי התובעת תהא זכאית להחזר הוצאות המשפט בגין חוות הדעת של המומחה מטעמה בשאלת האחריות (פרופ' גוזל), החזר חלקה בשכרם של המומחים מטעם בית המשפט והחזר האגרה ששולמה עם הגשת התביעה, זאת בצירוף הפרשי הצמדה וריבית חוקית ממועד ההוצאה ועד ליום פסק הדין.

למען הסר ספק אין באמור כדי לגרוע מחיוב התובעת בהוצאות על פי ההחלטה מיום 14.3.2022.

פסק הדין ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתן היום, כ"א טבת תשפ"ה, 21 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.

בלהה טולקובסקי, שופטת
סגנית נשיאה